

Arbeidsdepartementet
Postboks 8019 Dep, 0030 Oslo
postmottak@ad.dep.no

Deres ref: 12/3788

Vår ref: RA

Oslo, 11. februar 2013

Tiltak mot ulovlig innleie av arbeidskraft – søksmålsrett for fagforeninger og utvidet kompetanse for Arbeidstilsynet

Høringsuttalelse fra Norges Lastebileier-Forbund

Norges Lastebileier-Forbund (NLF) viser til brev datert 18.12.2012 vedrørende forslag til endringer i arbeidsmiljøloven, et høringsbrev vi for øvrig ikke fikk tilsendt. Vi ble av den grunn innvilget utsettelse av svarfristen 11. februar kl. 12.00.

Hovedregelen i norsk arbeidsliv er at ansettelse skal skje på faste vilkår. Bruk av vikar eller midlertidig ansettelse kan kun skje på visse vilkår. Ved brudd på denne bestemmelsen kan den ansatte det gjelder kreve fast ansettelse og/eller erstatning. NLF er kjent med at flere av de utenlandske transportvirksomheter som har etablert seg i Norge, leier inn ansatte fra eget vikarbyrå, eller fra egen produksjonsbedrift i hjemlandet.

Etter vikardirektivet skal vikarene ha samme lønn som andre ansatte i bedriften. NLF er imidlertid kjent med at flere bedrifter *kun* har innleide vikarer eller innleide sjåførere, noe NLF mener er i strid med reglene. Det er i utgangspunktet kun den ansatte (vikar/midlertidig) selv som kan anlegge søksmål med krav om fast ansettelse.

Siden det er fri lønnsdannelse i transportsektoren, kan man som et utgangspunkt ikke kreve mer i lønn enn det han/hun allerede har, fordi det ikke finnes andre ansatte i bedriften å sammenligne seg med. Ved å organisere seg, kan vedkommende gjennom krav om tariffavtale kunne kreve tarifflønn. Vår erfaring er at den lave organisasjonsgraden innen transport, også gjelder for utenlandske sjåførere.

Forslag om fagforeningers søksmålsadgang

Tvisteloven gir allerede i dag adgang for fagforeninger og forbund til å anlegge søksmål på vegne av medlemmer om *«forhold som det ligger innenfor organisasjonens formål og naturlige virkeområde å ivareta»*.

NLF mener at forslaget om endringer i arbeidsmiljøloven som gir fagforeninger rett til å anlegge søksmål mot en bedrift der de selv har medlemmer, kan bidra til at flere tilfeller av ulovlig bruk av innleid arbeidskraft kan avdekkes. Vi mener imidlertid at forslaget ikke går langt nok.

NLF mener at søksmålsadgangen etter arbeidsmiljøloven må gjøres mer generell og også omfatte arbeidsgiverorganisasjoner. Den bør således ikke begrenses til at fagforeningen eller forbundet skal ha medlemmer i den bedrift som det anlegges søksmål mot.

NLF støtter likevel forslaget om å gi fagforeninger søksmålsrett i bedrifter der de har medlemmer, men mener adgangen bør utvides til også å gjelde tilfeller der fagforeningen ikke har medlemmer. NLF mener søksmålsadgangen bør begrenses til landsdekkende organisasjoner og deres sentrale organer.

Utvidet kompetanse for Arbeidstilsynet ved innleie

NLF mener at forslaget ikke gir Arbeidstilsynet tilstrekkelig kompetanse til å fatte vedtak eller reagere mot ulovlig bruk av vikarer. Det er opplyst at flere transportbedrifter kun har innleide vikarer eller midlertidig ansatte. Det er grunn til å anta at organisasjonsgraden blant disse arbeidstakerne er liten. NLF mener at Arbeidstilsynet bør ha kompetanse til å fatte vedtak om fast ansattelse eller ha søksmålskompetanse. Det antas at Arbeidstilsynet har kompetanse til å anmelde foretak til politiet etter arbeidsmiljølovens kap. 19.

NLF foreslår at Arbeidstilsynet for utvidet sine fullmakter til å reagere mot foretak som driver innleie av ansatte i strid med arbeidsmiljølovens regler.

Oppsummert

NLF støtter forslaget om å gi fagforeninger søksmålsrett i saker som gjelder spørsmål om lovlighet av innleie av midlertidig ansatte. Søksmålsadgangen må tilligge landsdekkende organisasjoner og deres sentrale organer.

NLF foreslår at adgangen utvides til arbeidsgiverforeninger, og at den ikke begrenses til tilfeller der foreningen har medlemmer i innleiebedriften.

NLF støtter forslaget om å utvide Arbeidstilsynets håndhevingskompetanse, men mener at de også må få videre fullmakter til å reagere mot ulovlig innleie av midlertidig arbeidskraft.

Med hilsen
Norges Lastebileier-Forbund

Geir A. Mo
Administrerende direktør

Robert Aksnes
Direktør for næringspolitiske og juridiske spørsmål